

kakor 12%, rentnina 12% od dogovorjenih obrestí. Poleg rentnine je treba plačati še avtonomne doklade. Vdove, osebe pod skrbstvom in siromašne osebe, kojih letni skupni, neposredni davkom zavezani dohodek ne presega po oceni davčnega odbora letno 10.000 din, plačujejo rentnino le v izmeri 8% od dogovorjenih obrestí. Ta rentnina pa je prosta avtonomnih doklad. Po Vašem popisu plačate Vi preveč rentnega davka, ako so namreč Vaše navedbe resnične; avtonomnih doklad Vam ne bi trebalo plačati.

Predčasen nastop vojaške službe. A. K. Stari ste 19 let ter bi radi predčasno k vojaškemu naboru ter nastopili svoj kadrični rok. — V ta namen je potrebno le, da napravite prošnjo na pristojno vojno okrožje ter priložite pismeno dovoljenje očeta ali varuha, da smete pred doseženo polnoletnostjo nastopiti vojaško službo. Družinske pole ni treba prilagati.

Sprejem v policijsko ali pazniško službo. K. G. O pogojih za sprejem v pazniško službo smo pisali v »Slov. gospodarju« z dne 15. februarja t. l. Kandidat za policijskega stražnika mora izpolnjevati sledeče pogoje: 1. da je državljan naše kraljevine, 2. da je dovršil 21. leto in še ni prekoraj 30. leta starosti; 3. da je telesno in duševno zdrav; 4. da je neoznjen ali vdovec brez otrok ali sodno ločen od žene brez otrok; 5. da je neomadeževanega vedenja v preteklosti; 6. da zna čitati, pisati in računati; 7. da se pismeno zaveže ostati v policijski izvršilni službi najmanj tri leta in v primeru samovoljne oddaljitve od službe plačati državni blagajni polovico vseh prejemkov, ki bi jih bil prejel v teku one dobe, ki je ne odsluži. Razen tega mora biti visok najmanj 170 cm in mora imeti odslužen rok v stalnem kadru v eni izmed glavnih vrst orožja vojske ali mornarice. Minister za notranje zadeve sme podeliti kandidate v vpoštovanja vrednih primerih izjemoma oprostiti pogojev, navedenih pod točkama 2. in 4. Ob enakih pogojih imajo prednost odsluženi podčastniki ali kandidati z večjo splošno naobrazbo ali osebe, ki razpolagajo v zvezi s svojim prejšnjim poklicem s posebnim osebnim ali strokovnim znanjem. Prošnjo lahko vložite vsak čas ter se bo držala v evidenci, dokler se tako mesto ne izprazni. Za službo v Sloveniji je prošnjo vložiti na bansko upravo v Ljubljani, ni pa verjetno, da bi v doglednem času tukaj službo dobili, ker je vloženih zelo mnogo prošenj. Preje bi utegnili dobiti službo, ako se s prošnjo obrnete na bansko upravo v Zagrebu ali pa na upravo mesta Beograda.

Alojz R. Odgovor na Vaše vprašanje najdete v gornjem odgovoru K. G.

Rok odpovedi službe poslovođi. J. B. Poslovođji zadruga je bila služba odpovedana na 14 dni. Vprašate, ali mu ne pritiče morda šesttedenska odpoved in plača za navedeno šesttedensko odpovedno dobo. — Po obrtnem zakonu se sme pomožnemu osebju, ki je zaposleno v trgovinskih obratih z opravljanjem pretežno trgovinskih ali višjih netrgovinskih poslov ali s pisarniškim posli in ki mu je ta redna zaposlitev glavni poklic, kakor tudi pomožnemu osebju, ki je zaposleno z opravljanjem takih služb v ostalih obratih, ki spadajo pod obrtni zakon, odpovedati službeno razmerje s pretekom vsakega koledarskega četrtletja po predhodni šesttedenski odpovedi. Ako spada omenjena zadruga pod obrtni zakon, je smeja poslovođji odpovedati le za 31. marec ali 30. junij ali 30. september ali 31. december in to najmanj šest tednov pred navedenimi datumi. Ako je službojemalec odpovedala na 14 dni, ima službojemalec pravico do dogovorjene plače za gori navedeno redno odpovedno dobo (torej najmanj šesttedensko).

Oskrba posestva odsotne sestre. J. B. Vaša sestra biva že 36 let v Ameriki, v Sloveniji pa ima posestvo, katero so doslej neki ljudje oskrbovali brez njenega dovoljenja in ne da bi o tem poročali kake račune. Sedaj je sestra prepustila posestvo Vam v užitek proti temu, da popravite hišo. Dosedanja oskrbnica Vas noče ubogati, češ, da morate imeti sodniško pooblastilo in tudi najemniki se branijo izseliti se. — Posestvo lahko oskrbujete brez sodnega pooblastila od strani svoje sestre, marveč zaščita priprosto pismeno pooblastilo. Najemnike kratko malo tožite na izpraznjen prostor, v katerih se nahajajo. Obratun o dosedanjem hasnovanju je upravičena zahtevati od prizadetih lastnic posestva, to je Vaša sestra. Čudno se nam zdi, da so posestvo doslej oskrbovali drugi ljudje brez dovoljenja lastnice-sestre. Ako je to res, so odgovorni za vse eventualne zle posledice.

Kakto priti do skrite oporoke. H. E. Ako ima res neko oporoko osebo, ki je že umrla in ki je Vam v oporoki kaj naklonila, javite to zapuščinskemu sodišču ter prosite, naj sodišče pozove

dotično osebo, da oporoko predloži sodišču. Ako se oseba ne bo hotela pokoriti, jo bo sodišče lahko k izročitvi prisililo s kaznimi. Ako pa bi se oseba izgovarjala s tem, da oporoke ne poseduje, bi morali Vi zoper njo nastopiti redno pravno pot ter v pravdi dokazati, da oseba oporoko res poseduje. Ako nimate drugih dokazov, utegne zaščiti Vaša izpovedba kot stranka, da Vam je dotična oseba sama povedala, da oporoko poseduje.

Nasaditev žive meje tik mejne črte. K. F. Vaš sosed je nasadil živo mejo čisto »po meji« na travniku, en meter od Vaše njive. Svetujete Vam, da se temu zoperstavite ali pa skopljete jarek ob meji. — Na svojem svetu sosed lahko nasadi živo mejo. V kolikor dosega Vaš zračni prostor, jo lahko posekate in tudi korenine izrivate. Dvominno, da bi živa meja škodovala Vaši njivi.

Oče zapravljivec — cenitev posestva — nujni delež. J. G. Oče šestih otrok je izročil svoje posestvo najmlajšemu sinu, pri čemer se je kot cenilna vrednost posestva vzel znesek 180.000 din, dočim je posestvo v resnici vredno najmanj 800 tisoč din. Oče je zapravljivec ter se ostali otroci boje, da ne bodo dobili nikake dote. — Na posamezna vprašanja Vam odgovorjamo: Ako bi oče do smrti zapravil vso svojo imovino, boste svoj nujni dedni delež mogli zahtevati od brata, kateremu je bilo posestvo izročeno za manjšo ceno nego je dejanska. — V zavarovanje dokaza o pravi vrednosti posestva lahko že sedaj zahtevate ocenitev posestva potom sodišča. Pravica, dati posestvo oceniti, ne zastara v tem smislu, da po očetovi smrti ne bi mogli več zahtevati te ocenitve. Le pravica, zahtevati nujni delež, zastara v treh letih po smrti zapustnika. — Pred smrtjo očeta ne moremo zahtevati nujnega deleža. — Nujni delež znaša polovico zakonitega. Ako je šest otrok, bi po zakonu dedoval vsak eno šestino, tako da bi nujni delež znašal eno dvanaestino zapuščine. Pri preračunu zapuščine

pa je treba upoštevati, kar je zapustnik daroval med živimi, pri čemer smatramo uvidoma omenjeno izročilno pogodbo kot delno daritveno pogodbo. — Ako je sin bolan in se ne more sam preživljati, ima pravico, zahtevati od očeta potrebno oskrbo, eventualno potom sodišča, odnosno tožbe.

Povračilo bolniškokoblagajnih prispevkov za vajenko. M. B. Imeli ste vajenko, čije starši so se zavezali plačevati prispevke za njeno zavarovanje pri OUZD. Plačilni nalogi so prihajali na Vaše ime in ker niso bili prispevki pravočasno plačani, ste bili baje kaznovani z globo 165 din. Zahtevate od staršev vajenke, da to globo poravnajo, oni pa se branijo. — Ako ste starše opozorili na vsakokratni plačilni nalog in vžile opozoritvi starši niso pravočasno plačali prispevkov, so dolžni obvarovati Vas škode, ki jo trpite radi naložene Vam kazni. Povračilo plačane kazni lahko zahtevate tožbenim potom.

Pogoji za službo jetniškega paznika in orožnika. B. F. Prosil ste za sprejem k orožnikom, pa Vas je zdravnik spoznal za nesposobnega. Vprašate, ali in pod katerimi pogoji bi bili lahko sprejeti v službo kot jetniški paznik. — O slednjih pogojih smo pisali v »Slov. gospodarju« z dne 8. februarja. Posredovanje kakenga poslanca ne bi škodilo, ne moremo pa seve prerokovati, ali boste sprejeti, odnosno v katero drugo državno službo bi bili bolj sigurno sprejeti; za vse se namreč potegujejo številni prosilci.

Posojilnica noče priznati zaščite za 3830 din. F. J. in A. Leta 1930 ste kupili zemljišče ter prevzeli nek dolg v znesku 3830 din. Glede tega dolga Vam posojilnica noče priznati zaščite. — Ako izpolnujete vse pogoje po uredbi o likvidaciji kmečkih dolgov in Vam posojilnica vžile temu noče priznati zaščite, plačujte anuitete po uredbi, glede presečka pa se pustite tožiti. Ako posojilnica ne bi hotela anuitete sprejeti, jo morate založiti na sodišču.

Našim malčkom

(Nadaljevanje)

Petrovo izdajstvo

Tedaj se začuje iz večerne megle peket konjskih kopit. Cigani se po bliskovo po-

skrijejo v grmovje. Po poti pridirjajo trije jezdecí: Peter Kozjak z dvema hlapcema. Cigani navale nanje, jih zvežejo in odvedejo k ognju. Ko je Samol spoznal pomoto, mu je Peter še ves v strahu povedal, da je brat Mar'co zdoma. Nejevoljni zaradi neuspeha so cigani kljub pomoti zahtevali

odkupnino. Pogodili so se za sto cekinov. Samol je sam odjezdil s Petrom na grad po denar, hlapca pa sta ostala za talca.

Ko sta jezdila proti gradu, je cigan Petru zaupal, zakaj je Marku namenil smrt. »Ubil mi je sina,« je dejal, »in ne bom miroval, dokler se krvavo ne maščujem.«

Tu se Petru zbudi strašna misel: Cigan mu lahko pomaga, da mu pride v roke vse bratovo premoženje in da postane sam svoj gospod. »Povem ti,« pravi ciganu, »kako se boš najhuje maščeval za svojega sina. Samo priseži, da me ne izdaš. — Brat ima sina, ki ga ljubi čez vse. Tega ugrabiš in odpelješ. Našel ga boš v vasi pod gradom, kamor ga vodi menih vsako popoldne. K odkupnini ti zato dodam še sto cekinov, petdeset nocoj, petdeset pa potem, ko boš fanta odpeljal.«

Tako je Peter iz lakomnosti prodal svojega nečaka Jurija.

(Dalje sledi)